

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

ОРКЕСТРОВИЙ КЛАС

Навчально-методичний посібник
для вищих навчальних закладів
III-IV рівнів акредитації

Частина 1

Умань
Візаві
2021

УДК 781.63(075.8)

О-65

Рецензенти:

Черкасов В. Ф., доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри мистецької освіти Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка;

Бай Ю. М., кандидат мистецтвознавства, професор, професор кафедри інструментального виконавства Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

*Рекомендовано до друку вченою радою
факультету мистецтв Уманського державного
педагогічного університету імені Павла Тичини
(протокол № 4 від 02.11.2021 р.)*

Оркестровий клас : навч.-метод. посіб. для вищих навч. закладів III-IV рівнів акредитації. Ч. 1 / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини ; уклад. В. С. Калабська. – Умань : Візаві, 2021. – 250 с.

Навчальний посібник підготовлений для здобувачів ОС «Магістр» освітньої програми «Музичне мистецтво» у вищих навчальних закладах III-IV рівнів акредитації. Він містить оркестрові партитури, партії оркестрових творів, методичні рекомендації, завдання для самостійної роботи, іменний та бібліографічний покажчики, додатки.

У посібнику розміщені музичні твори для хору та солістів (акордеон, вокал) у супроводі оркестру народних інструментів. Партитури інструментовані або перекладені для оркестру народних інструментів факультету мистецтв УДПУ імені Павла Тичини.

УДК 781.63(075.8)

© Калабська В. С., уклад., 2021

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	6
РОЗДІЛ 1. ПАРТИТУРИ ОРКЕСТРОВИХ ТВОРІВ	9
А. Вівальді. «Gloria»	9
Г. Доніцетті. «Una furtiva lagrima». Романс Неморіно з опери «Любовний напій»	22
Я. Табачник. Концертне танго	34
Слова В. Котляра, музика О. Чухрая. Молодичка	59
Слова Д. Луценка, музика А. Пашкевича. Пісня про хліб ..	68
РОЗДІЛ 2. ПАРТІЇ ОРКЕСТРОВИХ ТВОРІВ	89
А. Вівальді. «Gloria»	
<i>Кларнет</i>	89
<i>Труба</i>	90
<i>Баян I</i>	92
<i>Баян II</i>	93
<i>Баян III</i>	95
<i>Балалайка прима</i>	97
<i>Балалайка секунда</i>	99
<i>Балалайка альт</i>	101
<i>Хор (сопрано, альт, тенор, бас)</i>	103
<i>Бандура</i>	105
<i>Скрипка</i>	107
<i>Домра прима I</i>	109
<i>Домра прима II</i>	111
<i>Домра альт</i>	113
<i>Домра тенор</i>	115
<i>Контрабас</i>	117
Г. Доніцетті. «Una furtiva lagrima». Романс Неморіно з опери «Любовний напій»	
<i>Флейта</i>	119
<i>Кларнет</i>	120
<i>Саксофон альт</i>	121
<i>Баян I</i>	122
<i>Баян II</i>	123
<i>Балалайка прима</i>	124
<i>Гітара</i>	125
<i>Тенор (соло)</i>	127
<i>Домра I</i>	128

<i>Домра II</i>	129
<i>Домра альт</i>	130
<i>Домра тенор</i>	131
<i>Домра бас</i>	132
<i>Контрабас</i>	133
Я. Табачник. Концертне танго	
<i>Флейта</i>	134
<i>Кларнет</i>	136
<i>Труба</i>	137
<i>Баян I</i>	138
<i>Баян II</i>	140
<i>Баян III</i>	142
<i>Балалайка прима</i>	144
<i>Балалайка секунда</i>	145
<i>Балалайка альт</i>	147
<i>Барабан</i>	149
<i>Акордеон (соло)</i>	151
<i>Скрипка</i>	154
<i>Домра прима I</i>	156
<i>Домра прима II</i>	158
<i>Домра альт</i>	160
<i>Домра тенор</i>	162
<i>Контрабас</i>	164
Слова В. Котляра, музика О. Чухрая. Молодичка	
<i>Сопілка</i>	166
<i>Кларнет</i>	167
<i>Баян I</i>	168
<i>Баян II</i>	169
<i>Акордеон</i>	170
<i>Баян бас</i>	171
<i>Балалайка прима</i>	172
<i>Балалайка секунда</i>	173
<i>Балалайка альт</i>	174
<i>Бандура</i>	175
<i>Дзвіночки</i>	176
<i>Ударні (бубон, коробочка, трикутник)</i>	177
<i>Жіночий вокал (соло)</i>	178
<i>Скрипка</i>	179
<i>Домра прима I</i>	180

<i>Домра прима II</i>	181
<i>Домра альт</i>	182
<i>Домра тенор</i>	183
<i>Домра бас</i>	184
<i>Контрабас</i>	185
Слова Д. Луценка, музика А. Пашкевича. Пісня про хліб	
<i>Флейта</i>	186
<i>Кларнет</i>	188
<i>Баян I</i>	190
<i>Баян II</i>	193
<i>Баян бас</i>	195
<i>Бандура</i>	197
<i>Балалайка секунда</i>	199
<i>Балалайка альт</i>	201
<i>Вокал</i>	203
<i>Ударні</i>	205
<i>Скрипка</i>	207
<i>Домра прима</i>	210
<i>Домра альт</i>	212
<i>Домра тенор</i>	214
<i>Домра бас</i>	216
<i>Контрабас</i>	218
РОЗДІЛ 3. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ	220
А. Вівальді. «Gloria»	220
Г. Доницетті. «Una furtiva lagrima». Романс Неморіно з опери «Любовний напій»	226
Я. Табачник. Концертне танго	229
Слова В. Котляра, музика О. Чухрая. Молодичка	232
Слова Д. Луценка, музика А. Пашкевича. Пісня про хліб .	235
ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ	240
БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК	242
ІМЕННИЙ ПОКАЖЧИК	244
ДОДАТОК	246

*Присвячую учасникам
оркестру народних інструментів
факультету мистецтв
УДПУ імені Павла Тичини*

ПЕРЕДМОВА

Колективне музикування нині є обов'язковою складовою підготовки інструменталіста-виконавця оркестрових інструментів у різних ланках навчання: початковій, середній та вищій. У вищих музичних навчальних закладах України є оркестрові колективи, що «переросли» статус учбового та мають досить високий виконавський рівень. Серед таких колективів чи мало є оркестрів народних інструментів.

Навчальний посібник підготовлений для здобувачів ВО факультету мистецтв, спеціальності 025 «Музичне мистецтво» Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини. Він містить нотний матеріал з дисципліни «Оркестровий клас». У посібнику представлені твори в інструментовці або у перекладі випускників-магістрантів кафедри інструментального виконавства УДПУ імені Павла Тичини, що були зроблені під керівництвом викладачів цієї ж кафедри та виконані на державному екзамені з диригування оркестром народних інструментів факультету мистецтв у 2018-2019 рр.

Зведений оркестр народних інструментів факультету мистецтв було створено у 2014 р. Незмінним керівником оркестру є випускниця Донецької музичної академії імені С. С. Прокоф'єва (клас диригування доцента Л.К. Попової), а нині доцент кафедри інструментального виконавства, кандидат педагогічних наук, доцент, лауреат Міжнародних та всеукраїнських конкурсів Віра Калабська.

На заняттях з оркестрового класу в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини здобувачі-інструменталісти опановують, розвивають і закріплюють практичні уміння та навички гри на народних інструментах, студіюючи фольклорну, класичну та сучасну музику. У складі оркестру: баянна, домрова, балалаєчна, ударна групи. В залежності від набору

здобувачів-інструменталістів додається й духова група, зокрема кларнет, флейта, труби, тромбон, баритон, саксофони, що надає звучанню колективу специфічного тембрового колоритного забарвлення.

Історія існування *оркестру народних інструментів* факультету мистецтв у стінах Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини розпочинається із започаткуванням набору здобувачів на базі молодшого спеціаліста для навчання за скороченим терміном спеціальності «Музика. Художня культура».

Варто відзначити, що колективне інструментальне музикування розпочалося не з «нуля», воно мало благодатний ґрунт – в університеті на той час активно діяли: народний аматорський вокально-інструментальний ансамбль «Музичні візерунки», народний аматорський інструментальний ансамбль «Акварелі», інструментальне тріо «Classik+», тріо бандуристів – у яких брали участь кращі студенти та викладачі мистецько-педагогічного факультету. Створення оркестру народних інструментів дало можливість усім здобувачам нової спеціальності (денної та заочної форм навчання) опанувати, вдосконалювати гру на народних струнно-щипкових інструментах; придбати навички колективної гри, розуміння багатоголосного та багатотембрового звучання; а також демонструвати це на щорічних звітах.

У репертуарі оркестру народних інструментів твори класичних, сучасних зарубіжних та українських композиторів.

11 червня 2016 р. на кафедрі інструментального виконавства УДПУ імені Павла Тичини відбулася довгоочікувана та непересічна подія – уперше були проведені: державний іспит здобувачів-іноземців напряму підготовки «Музичне мистецтво» спеціалізації народні та духові інструменти з «Диригування оркестром» – освітньо-кваліфікаційний рівень бакалавр та «Комплексний екзамен за фахом» (який мав дві складові: диригування оркестром та виконання концертної програми з фаху)Ф – освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліст. Слід відзначити, що екзамен пройшов на високому виконавському рівні за участю оркестру народних інструментів

факультету мистецтв. Державну програму з диригування виконували здобувачі 42 групи: Васіч Єлена, Йован Дрманіч, Васіч Боян, Богічевіч Катаріна (клас викладача А. С. Коваленка) та здобувачі 52 групи: Міяіловіч Невена (клас кандидата педагогічних наук, старшого викладача Т. А. Радзівіл), Павловіч Стефан (клас викладача А. С. Коваленко). У програмі прозвучали твори: Л. Андерсона, І. Бриля, С. Жданова, В. Климчука, Д. Клебанова, О. Польового, І. Седлачика, М. Скорика.

Нині оркестр народних інструментів факультету мистецтв є постійним учасником державного іспиту «Диригування оркестром» освітнього ступеня «Магістр».

РОЗДІЛ 1. ПАРТИТУРИ ОРКЕСТРОВИХ ТВОРІВ

«Gloria»

А. Вівальді

Allegro $\text{♩} = 120$

The musical score is arranged in a system of staves. The instruments and voices are listed on the left side of each staff:

- Кларнет (Clarinet)
- Труба (Trumpet)
- Баян 1 (Bandoneon 1)
- Баян 2 (Bandoneon 2)
- Баян 3 (Bandoneon 3)
- Балалайка прима 1 (Balalaika prima 1)
- Залалайка секунда 2 (Zalalalaika sekunda 2)
- Балалайка альт 3 (Balalaika alt 3)
- Сопрано (Soprano)
- Альт (Alto)
- Тенор (Tenor)
- Бас (Bass)
- Бандура (Bandura)
- Скрипка (Violin)
- Домра 1 (Domra 1)
- Домра 2 (Domra 2)
- Домра альт (Domra alt)
- Домра тенор (Domra tenor)
- Контробас (Double Bass)

The score is written in a key signature of three sharps (F#, C#, G#) and a common time signature (C). The tempo is marked as Allegro with a metronome marking of 120 beats per minute. The music features a variety of rhythmic patterns, including eighth and sixteenth notes, and rests. The vocal parts (Soprano, Alto, Tenor, Bass) are currently silent, indicated by whole rests. The instrumental parts are active, with some instruments playing complex rhythmic figures.